herpy

DRZEWOŁAZY

Cainarachi Poison Frog

Ameerega cainarachi

Ameerega cainarachi to drzewołaz o czerwonym grzbiecie, mierzący około 3 cm, znany wyłącznie z podnóża gór w okolicach Tarapoto w północnym Peru. Gatunek jest zagrożony w naturze, a wiedza o jego hodowli jest skąpa, dlatego ten poradnik opiera się na klimacie, siedlisku i bliskich krewniakach: *Ameerega bassleri* i *Ameerega pepperi*.

Rodzina: Dendrobatidae Dawna nazwa: *Epipedobates cainarachi; Epipedobates ardens*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**3 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**10-15 lat**
Aktywność	**Za dnia**
Tryb życia	**Naziemny**
Środowisko	**Las deszczowy**
Toksyny skórne na wolności	**Słabe**
Toksyny skórne w niewoli	**Brak** Zwierzęta z hodowli. Osobniki odłowione na wolności mogą przez długi czas zachować toksyny
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**40 × 40 × 40 cm** D × S × W dla 2 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**22-26 °C**
Temperatura w nocy	**19-22 °C**
Wilgotność	**70-100%**
Woda	**Miska z wodą** głębokość 1-2 cm
UVB	**Opcjonalne** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Owady i małe bezkręgowce (skoczogonki, muszki owocowe)**
Utrzymanie	**W parach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Kijanki noszone do wody**
Miejsce składania jaj	**Na ziemi**
Dojrzałość płciowa	**12-13 miesięcy**
Liczba jaj w zniesieniu	**22-44**
Czas do wyklucia	**10 dni**
Okres larwalny	**50-60 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Glony i rośliny i gotowa karma**
Opieka nad potomstwem	**Pilnuje jaj i nosi kijanki**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Załącznik II**
IUCN	**Zagrożony (EN)**

O gatunku

Ameerega cainarachi to mały lub średniej wielkości drzewołaz. Samce mierzą 25-26 mm, a samice 28-31 mm od pyska do kloaki, więc większa jest samica. Grzbiet jest czerwony, a boki czarne. Gatunek został opisany w 1989 roku przez Rainera Schultego jako *Epipedobates cainarachi* i w tym samym roku przez Karla-Heinza Jungfera pod nazwą *Epipedobates ardens*; od 2006 roku należy do rodzaju *Ameerega*. Nazwa pochodzi od doliny Cainarache, gdzie gatunek po raz pierwszy znaleziono. Jest bardzo podobny do *Ameerega bassleri* i *Ameerega pepperi*.

Przedstawiciele rodzaju *Ameerega* pozyskują alkaloidy w skórze z pożywienia w naturze, dlatego zwierzęta karmione owadami z hodowli nie są toksyczne. Osobniki odłowione z natury uważa się za łagodne. Mimo to unikaj kontaktu ze skórą i myj ręce po pracy w terrarium.

Czytaj więcej: Zakup zwierząt: odchów, odłów i transport

Występowanie i środowisko

Ameerega cainarachi występuje wyłącznie w Peru, na nizinach przy północnym krańcu wschodniego łańcucha Andów. Stanowiska leżą głównie w regionie San Martín, w okolicach Tarapoto i doliny Cainarache, z pojedynczymi stwierdzeniami w Cordillera Azul. Zasięg jest niewielki.

Gatunek występuje od około 150 m do nieco ponad 1 000 m n.p.m.

> **Naturalny zasięg:** Peru.

ŚRODOWISKO

Ameerega cainarachi żyje na dnie wilgotnego lasu tropikalnego u podnóża gór, od lasów nizinnych na wysokości około 150 m po lasy nieco powyżej 1 000 m. Klimat jest ciepły i wilgotny, bez prawdziwej zimy, a temperatura w ciągu roku waha się zaledwie o 1-2 °C. Gatunek przebywa w warstwie liści, między korzeniami i przy strumieniach. Jaja składane są na lądzie, a samiec przenosi kijanki do płytkiej, wolno płynącej wody.

Największym zagrożeniem jest wycinka lasu pod uprawy kawy, wypas bydła i na opał; prawdopodobnie znaczenie ma też odłów na potrzeby handlu zwierzętami.

Czytaj więcej: Odchów kijanek

Hodowla

TERRARIUM

Wiedza o hodowli *Ameerega cainarachi* jest skąpa. Gatunek żyje na tym samym obszarze co *Ameerega bassleri* i *Ameerega pepperi*, a dane rozrodcze zostały zapożyczone od nich (zob. Rozmnażanie).

Para potrzebuje terrarium typu las deszczowy o wymiarach co najmniej 40 × 40 × 40 cm (długość, szerokość, wysokość); większe jest lepsze, bo gatunek żyje na ziemi i powierzchnia dna liczy się bardziej niż wysokość. Zalecany jest system zraszania i zamgławiacz. Drzwi frontowe i pas wentylacyjny u góry zapewniają wymianę powietrza bez wysuszania terrarium.

Urządź terrarium na wzór dna lasu: na spodzie warstwa drenażowa, na niej wilgotne, luźne podłoże z włókna kokosowego i ziemi liściowej oraz gruba warstwa liści. Ułóż korę, rurki korkowe i korzenie, tak aby było dużo kryjówek, i posadź paprocie, bromelie oraz rośliny o szerokich liściach. Skoczogonki i małe równonogi utrzymują podłoże w czystości.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

TEMPERATURA

W dzień odpowiednia jest temperatura 22-26 °C, a w nocy powinna spadać nawet o 5 °C, do około 19-22 °C. Różnica między porami roku wynosi tylko 1-2 °C. Nie ma okresu zimowania.

Powyżej 28 °C upał obciąża żaby, a terrarium w bezpośrednim słońcu może w ciągu kilku godzin osiągnąć śmiertelną temperaturę. Ustaw terrarium z dala od słońca i mierz temperaturę przy dnie. Jeśli w pomieszczeniu jest chłodniej niż 20 °C, mata grzewcza na boku terrarium może podnieść temperaturę.

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Wilgotność powietrza powinna wynosić 70-100 %: około 70 % w środku dnia i blisko 100 % z mgłą rano i wieczorem. Zraszaj ręcznie albo używaj systemu zraszania i zamgławiacza kilka razy dziennie. Podłoże i warstwa liści mają być wilgotne, ale nie mokre, a powierzchnia może nieco przeschnąć między zraszaniami; zastałe, nasycone wilgocią powietrze sprzyja grzybom i problemom skórnym.

Używaj wody deszczowej, wody z odwróconej osmozy lub odchlorowanej wody bez dodatków. Wilgotność nie może przez dłuższy czas spadać poniżej 70 %, bo skóra żaby szybko wysycha.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

WODA I JAKOŚĆ WODY

Wystarczy płytka miska z 1-2 cm wody, do której łatwo wejść i z której łatwo wyjść. Używaj wody deszczowej, wody z odwróconej osmozy lub odchlorowanej wody z kranu i wymieniaj ją co drugi dzień, aby nie gromadziły się bakterie. Płazy wchłaniają wodę i substancje przez skórę, więc myj miskę bez detergentów i dobrze ją płucz. Kijanki można trzymać wyłącznie w płytkiej, wolno płynącej wodzie (zob. Jaja i kijanki).

OŚWIETLENIE I UVB

Oświetlenie ma przede wszystkim zaspokajać potrzeby roślin: lampy LED do wzrostu roślin przez 10-12 godzin dziennie z wyraźną nocą. Zapotrzebowanie na UVB nie jest udokumentowane; słaba lampa UVB (strefa Fergusona 1) jest opcjonalna. Zapewnij żabom zarówno jasne, jak i zacienione miejsca.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Żaby przyjmują typowe drobne owady karmowe: muszki owocowe (*Drosophila melanogaster* i *Drosophila hydei*), skoczogonki, małe równonogi, świeżo wyklute świerszcze, najmniejsze larwy barciaka i drobne owady odłowione siatką z łąki. Dorosłe osobniki karmi się trzy do czterech razy w tygodniu taką ilością owadów, aby każdy się najadł, zwykle 20-50 muszek owocowych na osobnika. Młode najlepiej karmić codziennie. Przy każdym karmieniu opylaj owady wapniem, a dwa razy w tygodniu preparatem witaminowym.

Usuwaj martwe i niezjedzone owady, aby nie zaatakowały ich grzyby.

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Ameerega cainarachi jest aktywny w dzień i przebywa na dnie lasu. Samce w tym rodzaju są terytorialne i nawołują ze stałych miejsc. Bezpiecznym sposobem utrzymania jest para; kilka samców razem może powodować stres i walki, zwłaszcza w małym terrarium.

Żab nie należy brać do ręki. Skóra jest delikatna i łatwo ją uszkodzić. Podczas sprzątania przenosi się je czystym, zwilżonym plastikowym pojemnikiem.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Samica jest większa (28-31 mm wobec 25-26 mm u samca) i ma szersze ciało. Nawołuje tylko samiec. Żaby osiągają dojrzałość płciową po 12-13 miesiącach. Parę najpewniej uzyskuje się, odchowując młode razem.

GODY I KOPULACJA

Gody nie zostały udokumentowane u *A. cainarachi*. Samiec nawołuje, aby zwabić samicę, a para składa jaja na lądzie. Okres intensywniejszego zraszania, naśladujący porę deszczową, może pobudzić nawoływanie.

JAJA I KIJANKI

Jaja składane są w wilgotnej kryjówce na lądzie, np. pod liściem lub w rurce korkowej, a samiec ich pilnuje. Samica składa 22-44 jaja w jednym zniesieniu. Po wykluciu kijanki wspinają się na grzbiet samca, a on przenosi je do wody. Kijanki można trzymać wyłącznie w płytkiej, wolno płynącej wodzie; odpowiedni jest mały pojemnik z filtrem lub pompką dającą słaby przepływ. Karmi się je glonami i gotowym pokarmem dla kijanek.

METAMORFOZA

Wyklucie następuje po około dziesięciu dniach, a metamorfoza kijanek po 50-60 dniach. Dane rozrodcze nie są udokumentowane dla tego gatunku i zostały zapożyczone od *A. bassleri* i *A. pepperi*. Gdy pojawią się przednie kończyny, woda musi być płytka, a dostęp do wilgotnego lądu łatwy. Podczas metamorfozy żaby przestają jeść i żyją kosztem ogona.

ODCHÓW MŁODYCH

Świeżo przeobrażone młode są bardzo małe i potrzebują maleńkich owadów karmowych: skoczogonków i najmniejszych muszek owocowych. Karm je codziennie, opylaj pokarm wapniem i witaminami i utrzymuj wysoką wilgotność. Młode potrzebują wielu kryjówek i przestronnego terrarium, dopóki nie urosną na tyle, by można je było połączyć w pary.

Zdrowie i częste błędy

Nie ma opisów chorób u *Ameerega cainarachi*, dlatego zalecenia są ogólne dla drzewołazów:

- Infekcje skórne i grzybicze wynikają z zastałego, nasyconego wilgocią powietrza i brudnego podłoża. Zadbaj o wentylację i świeże liście.
- Przegrzanie szybko prowadzi do śmierci. Utrzymuj temperaturę w terrarium poniżej 28 °C.
- Niedobór wapnia i witamin powoduje zdeformowane szczęki i słabe kończyny. Opylaj pokarm przy każdym karmieniu.
- Grzyb chytrydiowy (*Batrachochytrium dendrobatidis*). Nowe zwierzęta trzymaj na kwarantannie przez co najmniej sześć tygodni.
- Roztocze i robaki wymagają weterynarza znającego się na płazach.
- Zwierzęta bez apetytu, ospałe lub z wychudzoną tylną częścią ciała powinien zbadać weterynarz.

Długość życia w niewoli nie jest udokumentowana; wartość w ramce to szacunek na podstawie gatunków pokrewnych.

Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.